

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Ps/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115203795
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8115203795.21

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci osoby G. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., M. XX, t. č. P., M. X, obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., so sídlom v Čadci, M. R. Štefánika 2618, a opatrovníkom pre konanie Mestom Prešov, Hlavná 73, Prešov, za účasti Okresnej prokuratúry Prešov, Masarykova 16, Prešov a L. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom P., M. X, o návrhu U. C. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom P., M. XX, právne zastúpenej JUDr. Branislavom Kahancom, advokátom so sídlom v Prešove, Vajanského 33, v konaní o ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

I. súd ustanovuje G. Z., nar. X.X.XXXX za opatrovníka L. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom P., L. X, toho času P., M. X, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať G.Š. Z. v úkonoch v ktorých je obmedzený spôsobilosti na právne úkony, spravovať jeho majetok a preberať za neho dôchodok, resp. iné dávky a finančnú hotovosť tak aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich právach, dňom právoplatnosti tohto uznesenia,

II. opatrovník je povinný raz ročne, k 01.07. toho ktorého roka počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia predkladať súdu správu o zdravotnom stave a spravovaní majetku obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony,

III. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.02.2015 žiadala súd, aby pozbavil spôsobilosti na právne úkony G. Z. z dôvodu, že trpí vážnou vývinovou poruchovou - Aspergerovým syndrómom a hyperkinetickou poruchou správania, a teda jeho správanie je nevyspytateľné. Navrhla, aby v prípade pozbavenia G. Z. spôsobilosti na právne úkony bola ustanovená za jeho opatrovníčku.

2. Do konania vstúpil okresný prokurátor, ktorý súhlasil s obmedzením spôsobilosti na právne úkony podľa znaleckého posudku.

3. G. Z. bol ustanovený opatrovník Mesto Prešov, ktoré taktiež žiadalo rozhodnúť v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania, po vypočutí samotného G. Z..

4. Podľa § 237 Civilného mimosporového poriadku bol za účastníka konania uznesením č. k. 24Ps/10/2015-55 zo dňa 15.2.2015 pribratý otec G.Š. Z. - L. Z.. Otec G. Z. s obmedzením spôsobilosti na právne úkony nesúhlasil. Ak by však došlo k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony, žiadal, aby bol ustanovený za opatrovníka.

5. Konania sa zúčastňovala aj dôverníčka G. Z.. Uviedla, že G.Á. by mal dostať šancu na riadny život a pokiaľ je otec ochotný poskytnúť mu bývanie, malo by sa to G. umožniť, aby sa jeho život zlepšil.

6. V priebehu konania, k 01.07.2016, vstúpil do účinnosti Civilný mimosporový poriadok, ktorý neumožňoval úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony osoby, ale len jej obmedzenie.

7. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom G. Z., oboznámením sa s rodným listom G. Z., lekárskymi správami z Detskej psychiatrickej liečebne B., rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 27P/358/2012, prepúšťacou správou FNsP L.. R.. E. P., psychiatrického oddelenia zo dňa XX.XX.XXXX, znaleckým posudkom MUDr. K. B. č. XX/XXXX, ako aj ostatným spisovým materiálom a rozsudkom č. k. 24Ps/10/2015-217 zo dňa 05.04.2018 obmedzil spôsobilosť G. Z. tak že, tento nie je spôsobilý

- samostatne konať a vystupovať pred súdmi, úradmi a štátnymi a spoločenskými inštitúciami,
- nakladať s finančnými prostriedkami nad sumu 50 Eur mesačne,
- uzatvárať právne úkony týkajúce sa nehnuteľností,
- zaťažovať svoj majetok, prenajímať ho, zamieňať, alebo iným spôsobom ním disponovať,
- uzatvárať spotrebiteľské zmluvy, spísať závet a uzatvoriť dedičskú dohodu,
- uzatvárať zmluvy, z ktorých by vyplývala povinnosť plnenia prevyšujúca sumu 20 Eur,
- na preberanie starobného, invalidného dôchodku, alebo inej sociálnej dávky,
- na disponovanie s majetkovými hodnotami nad 50 Eur,
- kandidovať do volieb Národnej rady Slovenskej republiky, vyšších územných celkov a miestnej samosprávy,
- rozhodovať o mieste svojho trvalého a prechodného pobytu,
- byť držiteľom oprávnení riadiť motorové vozidlá,
- uzatvárať manželstvo, či iné vzťahové zväzky,
- na právne úkony spojené s jeho hospitalizáciou a pobytom v zariadení ústavnej starostlivosti alebo inom zariadení na poskytovanie zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti a na právne úkony týkajúce sa poskytovania obmedzenému spôsobilosti na právne úkony zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti,

Zároveň súd G. Z. ustanovil za opatrovníka L. Z., jeho otca.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti výroku o ustanovení opatrovníka (II.) podala odvolanie navrhovateľka.

9. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 21CoP/82/2019-278 zo dňa 8.8.2019, zrušil rozsudok vo výroku o ustanovenie opatrovníka a trovách konania, a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odôvodnení Krajský súd mimo iného uvádza, že zistený skutočný stav vzhľadom na námietky vznesené navrhovateľkou, prokurátorom a zistenia vyplývajúce už z vykonaných dôkazov, je nedostatočne zistený, keď súd mal náležitým spôsobom sa vyrovnáť s predpokladmi osoby, ktorú ustanovuje pre výkon tejto funkcie. Odvolací súd napadnutý rozsudok v rozsahu napadnutom odvolaním zrušil podľa ustanovenia § 389 ods.1 písm. b/ C.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 391 ods.1 C.s.p.).

V ďalšom konaní súd predovšetkým zistí náležitým spôsobom predpoklady u menovanej fyzickej osoby, vyrovná sa s prejavenu vôľou G. a vyváži a vyhodnotí zistenia vo vzťahu k predpokladom otca za opatrovníka, vyrovná sa dôsledne s námietkami navrhovateľky a prokurátora vo vzťahu k osobe otca, realizuje iné dôkazy preukazujúce splnenie predpokladov. V prípade záveru o neexistencii predpokladov na strane tejto osoby, zistí aké iné osoby z príbuzných, prípadne iných osôb, prichádzajú do úvahy, ktoré by spĺňali podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, týmto osobám náležitým spôsobom objasní dôležitosť výkonu funkcie opatrovníka, predovšetkým vo vzťahu k zabezpečeniu práv Lukáša. V prípade zistenia fyzickej osoby, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, za podmienky jeho súhlasu v ďalšom konaní ustanoví za opatrovníka takúto osobu.

10. Po vrátení veci na súd prvej inštancie súd doplnil dokazovanie v naznačenom smere a zistil tento stav:

11. G. Z. pochádza z rozvedeného manželstva navrhovateľky a jeho otca. Na čas po rozvoze bol zverený do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky. Už v čase rozvodu rodičov G.R. Z. bolo zistené, že je sledovaný v pedopsychiatrickej ambulancii a bol viackrát hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici. Uznesením č. k. 2Nt/22/2012 zo dňa 23.01.2013 bolo G. Z. nariadené ochranné pedopsychiatrické liečenie ústavnou formou.

Na základe rozhodnutia Okresného súdu Trebišov č. k. 1Nt/4/2013 G. Z. vykonával ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou v Psychiatrickej nemocnici v P..

12. Na základe návrhu Fakultnej nemocnice s poliklinikou L.. R.. E. o zmenu formy ochrannej psychiatrickej liečby z ústavnej na ambulantnú u G. Z., ktoré sa viedlo na tunajšom súde pod č. k. 4Nt/2/2019, bol vyhotovený znalecký posudok znalca _____ z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. V. V., ktorý _____ v závere znaleckého posudku mimo iného uviedol, že pobyt posudzovaného na slobode nie je nebezpečný z hľadiska psychiatrického pre okolie a je možné jeho prepustenie do ambulantnej liečby. Je potrebné dohliadať na pravidelné psychiatrické kontroly v kratších časových intervaloch, pravidelné užívanie farmakologickej liečby, zabezpečiť stabilné rodinné prostredie. Znalec ďalej uviedol, že liečba posudzovaného zlepšila jeho celkové fungovanie, je schopný korekcie svojho správania, nevyskytuje sa u neho už agresívne správanie. Znalec navrhol zmenu formy ochrannej liečby z ústavnej na ambulantnú.

V danom konaní súd uznesením č. k. 4Nt/2/2019-132 zo dňa 4.10.2019 rozhodol podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 74 ods. 1 Trestného zákona a zmenil G. Z. ochranné psychiatrické liečenie na ambulantnú formu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4.10.2019.

13. Po vrátení veci na súd prvej inštancie, bola vypočutá ako svedkyňa U. Z., stará matka G. Z., ktorá s ním býva v spoločnej domácnosti. Svedkyňa uviedla, že žijú aj spolu s otcom G. Z., L. Z., ktorý vybavuje všetky veci týkajúce sa G.. Ona zabezpečuje chod domácnosti. Žiadne nezhody medzi vnukom a synom nezbadala. Uviedla že G. berie lieky, pričom to, aby si ich zobral, sa stará jeho otec. Svedkyňa uviedla, že by bola rada, aby ostal G. v ich domácnosti, keďže si navzájom pomáhajú. S matkou G. vôbec nekomunikuje, nestretávajú sa, matka za ním nikdy nebola ani mu netelefonuje.

14. Otec uviedol, že s G. absolvuje všetky potrebné lekárske vyšetrenia, či už _____ u zubára, alebo každé 2 týždne u psychiatricky. Otec uviedol, že si je vedomý svojho nevhodného správania v minulosti, za čo bol aj trestne stíhaný, v súčasnosti však už akýkoľvek nevhodný obsah na internete G. blokuje.

15. Kolízny opatrovník - zástupca Mesta Prešov v konaní dňa 20.1.2020 uviedol, že od prepustenia G. z ústavnej liečby boli na úrade trikrát. G. prišiel v sprievode otca. Bavili sa ohľadom vecí týkajúcich sa opatrovnictva a potrieb pre G.. Vzhľadom k zrušeniu rozhodnutia Krajským súdom, bolo ťažké čokoľvek vybaviť. Pri stretnutiach bol však G. vždy čistý, obriadený, spokojný a vždy vyjadril svoju vôľu, že chce, aby jeho otec bol jeho opatrovníkom. Počas stretnutí nevykazoval žiadne problémy. Od prepustenia z nemocnice je v starostlivosti otca. Matka sa o G. nezaujíma. Opatrovník uviedol, že si nevie predstaviť kde by G. odišiel, ak by mu otec neposkytol bývanie. Matka sa vyjadrila, že v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti by si G. do svojej domácnosti nevzala. Z jej strany je snaha umiestniť G. do sociálneho zariadenia. Opatrovník nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti otca o G. ani pred posledným pojednávaním, komunikoval so susedmi G., ktorí uviedli že ich spolužitie je bezproblémové.

16. Navrhovateľka sa na pojednávaní dňa 20.1.2020 vyjadrila, že chce byť ustanovená za opatrovníčku G., napriek tomu čo na pojednávaní odznelo. Ak by bola ustanovená, vybavila by mu domov sociálnych služieb, kde by sa mohol rozvíjať, kde by oňho bolo adekvátne postarané. Za terajšej situácii sa nikdy nevie, čo kde komu urobí. Uviedla, že si nevie predstaviť G. mimo uzavretého zariadenia, údajne sa tak vyjadril aj sudca v Trebišove, prípadne lekári. Ona s G. zažila rôzne stavy a má za to, že musí byť neustále pod kontrolou.

17. Zo správ MUDr. U. U. zo dňa 12.2.2020 a 20.7.2020 súd zistil, že G. je ich pacientom od XX.XX.XXXX. Odvtedy dochádza na liečbu v doprovide otca každé 2 týždne. Je mu podávaná liečba, na ktorú bol nastavený počas dlhodobej hospitalizácie na psychiatrickom oddelení, depotný preparát v kombinácii s perorálnou liečbou. Nakoľko pacient užíva lítium, je mu kontrolovaná hladina lítia v sére a tá svedčí o tom, že pacient lieky užíva. Pri kontrolách je bez porúch správania, spolupracuje, dodržiava termíny. Sám popisuje koľko liekov ešte má doma a koľko mu je treba predpísať. Od otca neboli hlásené problémy _____ v správaní a komunikácií.

18. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

19. Podľa § 26 OZ, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilí na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

20. Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

21. Podľa § 27 ods. 3 OZ, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

22. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

23. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

24. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

25. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

26. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

27. Článok 19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, zmluvné strany uznávajú rovnaké právo všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločnosti s rovnakými možnosťami voľby na rovnoprávnom základe s ostatnými, prijímajú účinné a primerané opatrenia, ktoré umožnia plné využívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti a zabezpečia, aby a) osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť zvoliť si miesto pobytu, ako aj to, kde a s kým budú žiť na rovnakom základe s ostatnými a aby neboli nútené žiť v určitom konkrétnom prostredí.

28. Vzhľadom na závery znaleckého posudku a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony G. Z., keďže bolo preukázané, že vzhľadom na jeho diagnózy nie je schopný fungovania bez pomoci iného a sám svojimi úkonmi si nedokáže zabezpečiť všetko potrebné pre život. V časti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony je rozsudok právoplatný. Po zrušení veci v časti ustanovenia opatrovníka obmedzenému, ostalo súdu rozhodovať o veci v tejto časti.

29. Po vrátení veci, vo vzťahu k osobe opatrovníka, súd vykonal dokazovanie, výsluchom svedkyne, vyjadrením opatrovníka, vyjadrením psychiatricky MUDr. U., vyjadrením samotného G. Z., vyjadrením otca, a zistil, že zdravotný stav G. je stabilizovaný, pravidelne užíva predpísané lieky, pravidelne navštevuje ambulantne psychiatricku, pritom táto nezistila žiadne nedostatky v podávaní predpísaných liekov.

Z výpovede otca G., jeho starej matky ako aj samotného G., je zrejmé, že ich vzájomné spolužitie je možné, obohacuje všetkých a za dodržania stanovených podmienok nikoho neohrozuje. Pôvodne súd rozhodol v apríli 2018, v októbri 2019 súd rozhodol o zmene ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú formu. Minimálne od tejto doby je G. u otca, a tento fakticky zabezpečuje funkciu opatrovníka. Spolužitie otca, G. a jeho starej mamy funguje teda už takmer rok bez problémov. Je teda zrejmé, že otec dokáže dlhodobo sanovať potreby G., napriek svojmu hendikepu, dokáže zabezpečiť starostlivosť o neho, a zabezpečiť aj to, aby pravidelne navštevoval potrebných lekárov.

30. Návrh navrhovateľky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony bol čiastočne úspešný, súd však nemohol vyhovieť jej návrhu v časti ustanovenia opatrovníka. Je zrejmé, že vzťah matky so synom je v súčasnosti zlý, ba dokonca neexistuje. Matka o G. nejaví záujem, nekontaktuje ho, nezaujíma sa o

neho. Ako sa vyjadřila na pojednávaní, jedinou jej snahou je umiestniť G. do sociálneho zariadenia, kde by bol izolovaný, a kde by mu podľa nej bola poskytnutá najlepšia starostlivosť. Takýmto spôsobom, ale podľa súdu matka nechce G. pomôcť, ale zbaviť sa akejkoľvek zodpovednosti za neho.

31. Napriek vykonanému dokazovaniu, matka nijako neprehodnotila svoj návrh a na tomto trvala, hoci mohla vidieť, že život G. mimo zariadenia pri dodržaní pokynov lekára, je možný ba priam žiaduci. To, že pobyt G. na slobode nie je nebezpečný z hľadiska psychiatrického pre okolie a je možné jeho prepustenie do ambulantnej liečby konštatoval aj znalec v konaní o zmenu ochrannnej liečby z ústavnej na ambulantnú. Znalecký posudok je z 18.9.2018.

32. Z toho je zrejme, že matka nemá na zreteli najlepší záujem svojho syna, ale snahu zbaviť sa zodpovednosti za neho, prípadne takýmto spôsobom ešte znepríjemniť život G. a jeho otcovi. Samotný G. opakovane jasne deklaroval negatívny vzťah k matke, nedôveru k nej a nesúhlas s tým, aby bola ustanovená za jeho opatrovníka.

33. Čo sa týka ustanovenia opatrovníka, konanie je zo zákona spojené s konaním o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, bolo úlohou súdu vybrať osobu z blízkeho okolia, ktorá má predpoklady k tomu, aby túto úlohu zastávala.

34. Súd je naďalej názoru, že pri výbere opatrovníka by mal mať hlavné slovo sám človek so zdravotným postihnutím. Opatrovník, ktorý je človeku ustanovený súdom v rámci konania o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, rozhoduje za človeka, ktorému bol ustanovený. Keďže rozhodovanie opatrovníka nahradzuje v tomto prípade rozhodovanie človeka so zdravotným postihnutím, je dôležité, aby konanie opatrovníka bolo v čo najväčšej miere v súlade s potrebami a želaniami človeka, za ktorého rozhoduje. Opatrovník by mal byť človek, ktorému zastúpený človek s postihnutím dôveruje.

35. Otázkou slobodnej voľby opatrovníka sa zaoberal aj Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. III.ÚS 3333/11 zo dňa 26.9.2013. Išlo o prípad, keď odvolací súd nerešpektoval postoj opatrovanca, že svojmu opatrovníkovi (obci Těchobuz na Vysočine) nedôveruje a zamietol jeho žiadosť o zmenu opatrovníka. Ústavný súd ČR pomerne ostro kritizoval rozhodnutie krajského súdu, pričom sa dotkol aj otázky výkonu opatrovnictva obcou. Okrem iného, Ústavný súd ČR v ods. 40 a 41 uviedol: „Naopak ústavním princípům lidské důstojnosti a autonomie odpovídá - v obecné rovině - že vůle opatrovanca co do určení osoby jeho opatrovníka musí být brána v potaz, což ostatně koresponduje i se standardními zákonnými interpretacemi, byť přirozeně s tím doprovodným požadavkem ku zjištění relevance a opodstatněnosti takového projevu; jsou-li odtud vyplývající podmínky splněny, je pomnutí takové vůle opatrovanca postupem zjevně nepřiměřeným k realizaci účelů, které institut zákonného zastoupení sleduje (§§ 26-30 obč. zák.), když jejich dosažení je odvislé rovněž od splnění podmínky existence vztahu důvěry opatrovanca k opatrovníkovi. I v případě, že je nutné rozlišovat mezi opatrovníkem a „vykonavatelem opatrovnictví“ (typicky tehdy, je-li opatrovníkem ustanovena obec), což bylo klíčové pro odvolací soud, se dovozené závěry, byť přiměřeně, musí - a to z týchž důvodů - uplatnit. Neobstojí proto představa, že splnění podmínky pro zproštění funkce opatrovníka spočívající v tom, že její výkon není v souladu se zájmy opatrovanca, lze eliminovat (bez dalšího) úvahou, že vykonavatelem opatrovnictví lze (v poměrech téže obce) pověřit jinou osobu. To platí tím spíše v malých obcích, kdy výběr „vykonavatelů“ opatrovnictví je tím omezený.“

36. Podobne zdôrazňuje význam názoru opatrovanca aj nový český občiansky zákonník v § 62, podľa ktorého „při výběru opatrovníka přihlédne soud k přáním opatrovanca, k jeho potřebě i k podnětům osob opatrovanca blízkých, sledují-li jeho prospěch, a dbá, aby výběrem opatrovníka nezaložil nedůvěru opatrovanca k opatrovníkovi.“ Je zřejmé, že táto úprava na prvé miesto stavia vôľu človeka so zdravotným postihnutím, potom jeho potreby a podnety osôb blízkych. Zároveň je veľmi dôležité, že zákon stanovuje zásadu dôvery, na ktorej by malo byť opatrovnictvo prirodzene vybudované. Súd by mal vždy zohľadňovať vzájomný vzťah medzi vyšetrovaným človekom a opatrovníkom a predísť tým i riziku vzniku budúcich konfliktov.

37. Samotný G. Z. niekoľkokrát pred súdom, ako aj pri ďalších príležitostiach, deklaroval to, že chce, aby jeho opatrovníkom bol jeho otec. Súd nevidel žiaden dôvod, prečo by nemal rešpektovať vôľu G. Z., ktorú deklaroval jasne a zrozumiteľne pred súdom. Lukáš Z. doslova pred súdom uviedol, že za opatrovníka si praje otca.

38. Okresný prokurátor hoci pôvodne s týmto nesúhlasil, po doplnení dokazovania nemal výhrady, aby bol G. za opatrovníka ustanovený jeho otec.

39. Hoci bol otec v minulosti trestne stíhaný, a podľa Krajského súdu, by toto malo vzbudzovať pochybnosti o morálnych a osobnostných predpokladoch otca ako opatrovníka, súd poukazuje, že aj okresný prokurátor po doplnení dokazovania svoj názor na otca, ako opatrovníka zmenil. Súd v tejto súvislosti uvádza, že u otca došlo k podmienenému zastaveniu trestného stíhania, pričom mu bola uložená skúšobná doba 1 rok, odsúdený teda nebol.

V uznesení Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 5.9.2014, v ktorom sa konštatuje, že otec sa osvedčil v skúšobnej dobe, sa mimo iného uvádza, že otec po celú skúšobnú dobu viedol riadny život, nedopustil sa trestného činu a v mieste bydliska má dobrú povesť.

Od tejto doby žiadne podobné, ani iné protiprávne konanie nespáchal a vedie naďalej riadny život. Sám si uvedomuje škodlivosť svojho správania v minulosti, a toto ľutuje.

Súd vychádza z toho, že išlo o jednorazový exces v správaní otca, na ktorý nie je možné neustále prihliadať. Pre otca bolo dostatočným trestom samotné trestné stíhanie, ako aj skúšobná doba. Od roku 2013 vedie bezúhonný život.

40. Súd si môže položiť aj otázku, aké morálne a osobnostné predpoklady pre vykonávanie funkcie opatrovníka má matka, ktorá absolútne nerešpektuje vôľu svojho syna, nepovažuje ho za hodného k vyjadreniu názoru, nezaujíma sa o neho, nekontaktuje ho a dokonca mu sťažila vybavovanie dokladov ZŤP, keďže mu neodovzdala doručené listiny. Všetko toto nesvedčí o dobrých osobnostných predpokladoch na funkciu opatrovníka G. zo strany matky.

41. Súd na záver ešte uvádza, že po pristúpení k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, má Slovenská republika robiť všetko preto, aby osoby so zdravotným postihnutím, tak ako G., mohli byť čo najviac integrované do spoločnosti tak, aby neboli izolované od okolitého sveta v domovoch sociálnych služieb, ak to nie je nevyhnutné, tieto osoby si majú zvoliť s kým chcú žiť a v akom prostredí.

Vykonané dokazovanie o tom, ako dokáže G. fungovať v spoločnosti za posledných 10 mesiacov, svedčí o tom, že za dodržania pokynov lekára, vo vzťahu k užívaniu liekov, je pobyt G. mimo sociálneho zariadenia možný. Spolužitie G. s osobami, ktoré sú mu najbližšie, ku ktorým má citové puto, je vôľou G. a v súčasnosti sa javí ako bezproblémové.

42. Vzhľadom na vykonané dokazovanie mal súd za to, že dôsledne, správne a spoľahlivo zistil všetky relevantné a rozhodujúce skutočnosti pre vyhodnotenie predpokladov zo strany osoby, ktorá sa má stať opatrovníkom. Názor navrhovateľky v súčasnosti súd považuje za absolútne irelevantný. Osobu otca G. súd považuje za vhodnú vykonávať túto funkciu. Jeho starostlivosť o G., za situácie kedy ešte nebol ustanovený za opatrovníka, skutočnosť že dohliada na pravidelné kontroly u lekárov, o to, aby G. bral lieky, svedčia o tom, že je najvhodnejšou osobou pre túto funkciu. Všetko toto, aj spolu s vôľou G., ďaleko prevážilo trestnoprávny exces, ktorého sa otec v minulosti dopustil. Vzhľadom k tomu, že otec má všetky predpoklady vykonávať funkciu opatrovníka naďalej riadne, súd nezisťoval v rodine G. ani inú vhodnú osobu, ktorá by mohla túto funkciu vykonávať. Vykonávať dôkazy v tomto smere súd považoval za nepotrebné.

43. Vzhľadom teda na vyššie uvedené závery, súd ustanovil G. Z. za opatrovníka jeho otca L. Z. a rozhodol teda rovnako ako v apríli 2018.

44. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

45. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

46. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Keďže ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, súd náhradu trov konania účastníkom konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.